

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĀELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

ŠESTA
VAZMENA NEDJELJA
UZAŠAŠĆE

SVIBANJ

Ned. 25. **ŠESTA VAZMENA NEDJELJA**
Beda časni; Grgur VII.

Pon. 26. Filip Neri, Zdenko, Anamarija

Uto. 27. Augustin Kenterberijski, Bruno, Tin

Sri. 28. German, Velimir, Anamarija, Vilim

Čet. 29. **UZAŠAŠĆE GOSPODNJE - SPASOVO**
EUZEBIJE I POLION
Dan kapelanije PU vukovarsko-srijemska

Pet. 30. Ivana Arška
DAN DRŽAVNOSTI

Sub. 31. **MAJKA BOŽJA KAMENITIH VRATA**
Dan kapelanije PU zagrebačke

Naslovnica: Anto Mamuša, [Uzašašće](http://www.jelkovec.zupa.hr)
Slika preuzeta s
<http://www.jelkovec.zupa.hr>

mihael

20/2025.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela
MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XIX. (2025.), broj 20 (649);
šesta vazmena nedjelja, 25. svibnja 2025.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan,
tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

mihael

MEDITACIJA

Ostadoše sami 3

SLUŽBA RIJEČI

ŠESTA VAZMENA NEDJELJA

ČITANJA

Duh Sveti dozivat će vam u pamet
sve što vam ja rekoh 4

HOMILIJA

Nutarnji dar 8

KATEHEZA

Ljubav u Novom zavjetu 10

SLUŽBA RIJEČI

UZAŠAŠĆE GOSPODNJE

ČITANJA

Dok ih blagoslivljaše,
uznesen bi na nebo 12

HOMILIJA

Krist odlazi k Ocu 16

KATEHEZA

Točno mjesto Kristova Uzašašća 18

JUBILEJSKA GODINA

Drugi vatikanski sabor 20

Mali vjeronaučni leksikon 24

PRIČA

Škorpion 25

BLAGDAN

Majka Božja od Kamenitih vrata 26

NAŠI POKOJNI

28

Ostadoše sami

Sjećam se kako sam se nelagodno osjećao kad sam nakon uspješno položenog vozačkog ispita prvi put sam za volanom krenuo na vožnju. Što ću poduzeti ako se nešto dogodi? Pored mene nema instruktora koji će mi pomoći ili umjesto mene poduzeti sve što treba. Ali ipak me tješila pomisao da nisam sam. Sa mnom je iskustvo koje sam stekao na satovima vožnje u autoškoli, sa mnom je znanje koje sam stekao na uvodnim predavanjima.

Mora da su se slično osjećali apostoli kad im je Isus rekao da ih ostavlja. Svijest da će ostati sami ispunjavala ih je nemirom. Što im je bez Isusa činiti u svijetu koji će na njih gledati s prijezirom? Isus ih ohrabruje riječima: Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši.

Ponajprije zato što neće ostati sami. On doduše odlazi, svojim tjelesnim očima neće ga više vidjeti, ali će biti dostupan očima njihove vjere. Štoviše: vratit će se s Ocem i prebivati među njima. Jedini uvjet kojega je međusobna ljubav i čuvanje njegove zapovijedi.

A što im je činiti u slučajevima kad budu trebali nešto poduzeti, a neće znati što i kako? I na to je Isus mislio. Duh Sveti kojega će poslati Otac u njegovo ime o svemu će pravodobno poučiti apostole i na licu mjesta im ukazivati na ono što trebaju činiti. I opet pod jednim te istim uvjetom: da sačuvaju ljubav.

Svijet ih neće prihvaćati. To je bio treći razlog njihova strahovanja. S pravom. Evanđelje koje će navješćivati postavlja ljudskoj naravi tako visoke zahtjeve da će ga ta narav vazda odbacivati. Isusovim zahtjevima će se ljudi ovoga svijeta protiviti, njegovo će učenje odbacivati, njegove navjestitelje progoniti. Osjećali su to apostoli dok je Isus bio još među njima, to su osjećali kršćani u svim stoljećima, to osjećamo i mi danas. Zato se i naše srce boji i uznemiruje. Umiruje ga jedino svijest da je Bog položio u dubinu ljudske naravi neuništivu težnju za nečim višim, lijepim, svetim. Ta je težnja položena i u srca onih koji odbacuju Isusovo učenje i progone njegove učenike. Po njoj ima Bog u svakom čovjeku svog saveznika, po njoj i oni koji Boga i njegove vjernike mrze ipak tog istog Boga nesvjesno traže i čeznu za njim.

I zato, neka se naše srce ne uznemiruje i neka se ne straši.

Prvo čitanje: Dj 15, 1-2.22-29

Zaključismo Duh Sveti i mi ne nametati vam nikakva tereta osim onoga što je potrebno.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Sidoše neki iz Judeje u Antiohiju i počеше učiti braću:

„Ako se ne obrežete po običaju Mojsijevu, ne možete se spasiti.“

Kad između njih te Pavla i Barnabe nastala prepirka i raspra nemalena, odrediše da Pavao i Barnaba i još neki drugi između njih uzađu u Jeruzalem k apostolima i starješinama poradi tog pitanja. Tad apostoli i starješine zajedno sa svom Crkvom zakluče izabrati neke muževe između sebe i poslati ih u Antiohiju s Pavlom i Barnabom. Bijahu to Juda zvani Barsaba, i Sila, muževi vodeći među braćom. Po njima pošalju ovo pismo:

“Apostoli i starješine, braća, braći iz poganstva po Antiohiji, Siriji i Ciliciji - pozdrav! Budući da smo čuli kako vas neki od naših, ali bez našega naloga, nekakvim izjavama smetoše i duše vam uznemiriše, zaključismo jednodušno izabrati neke muževe i poslati ih k vama zajedno s našim ljubljenim Barnabom i Pavlom, ljudima koji su svoje živote izložili za ime Gospodina našega Isusa Krista. Šaljemo vam dakle Judu i Silu. Oni će vam i usmeno priopćiti to isto. Zaključismo Duh Sveti i mi ne nametati vam nikakva tereta osim onoga što je potrebno: uzdržavati se od mesa žrtvovana idolima, od krvi, od udavljenoga i od bludništva. Budete li se toga držali, dobro ćete učiniti. Živjeli!”

Riječ Gospodnja

U Antiohiji, odakle je Pavao kretao na svoja putovanja, bilo je mnogo »neobrezanih« koji su prihvatili kršćansku vjeru. Takvo stanje potiče reakciju židovskih kršćana iz Judeje, koji dolaze u Antiohiju i izlažu svoje viđenje problema: »Ako se ne obrežete po običaju Mojsijevu, ne možete se spasiti.« Tim retkom počinje poglavlje koje se nalazi u srcu Djela apostolskih, ali i ključno pitanje te knjige: što čovjeku valja činiti da bi se spasio? Tako nastaje među kršćanima »prepirka i raspra nemalena«. Antiohijska zajednica šalje Pavla i Barnabu u Jeruzalem »k apostolima i starješinama poradi tog pitanja«. Pavao u svojoj Poslanici Galaćanima naširoko opisuje tu svoju borbu za kršćansku slobodu od Zakona. Njegova je pozicija bila sljedeća: »Za slobodu nas Krist oslobodi! Držite se dakle i ne dajte se u jaram ropstva!... U Kristu Isusu ništa ne vrijedi ni obrezanje ni neobrezanje, nego – vjera ljubavlju djelotvorna.« Jeruzalemski starješine, nakon rasprave, šalju izaslanstvo u Antiohiju, a pismo koje sa sobom nose naslovljeno je »braći iz poganstva po Antiohiji, Siriji i Ciliciji«. Starješine su uvjereni da su odluku donijeli u zajedništvu s Duhom Svetim. On je ranije i posvjedočio po Petru da i pogani mogu biti kršteni. Odluka koju su donijeli omogućuje primanje pogana u Crkvu bez dodatnih uvjetovanja. Jedino što se od pogana traži jest »uzdržavati se od mesa žrtvovana idolima, od krvi, od udavljenoga i od bludništva«. Bili su to propisi koje pred strance unutar Izraela stavlja i Levitski zakonik, a obdržavanjem tih propisa kršćani iz poganstva mogli su sudjelovati u zajedničkom blagovanju s kršćanima iz židovstva, što je tada bilo osobito važno radi euharistijskoga zajedništva.

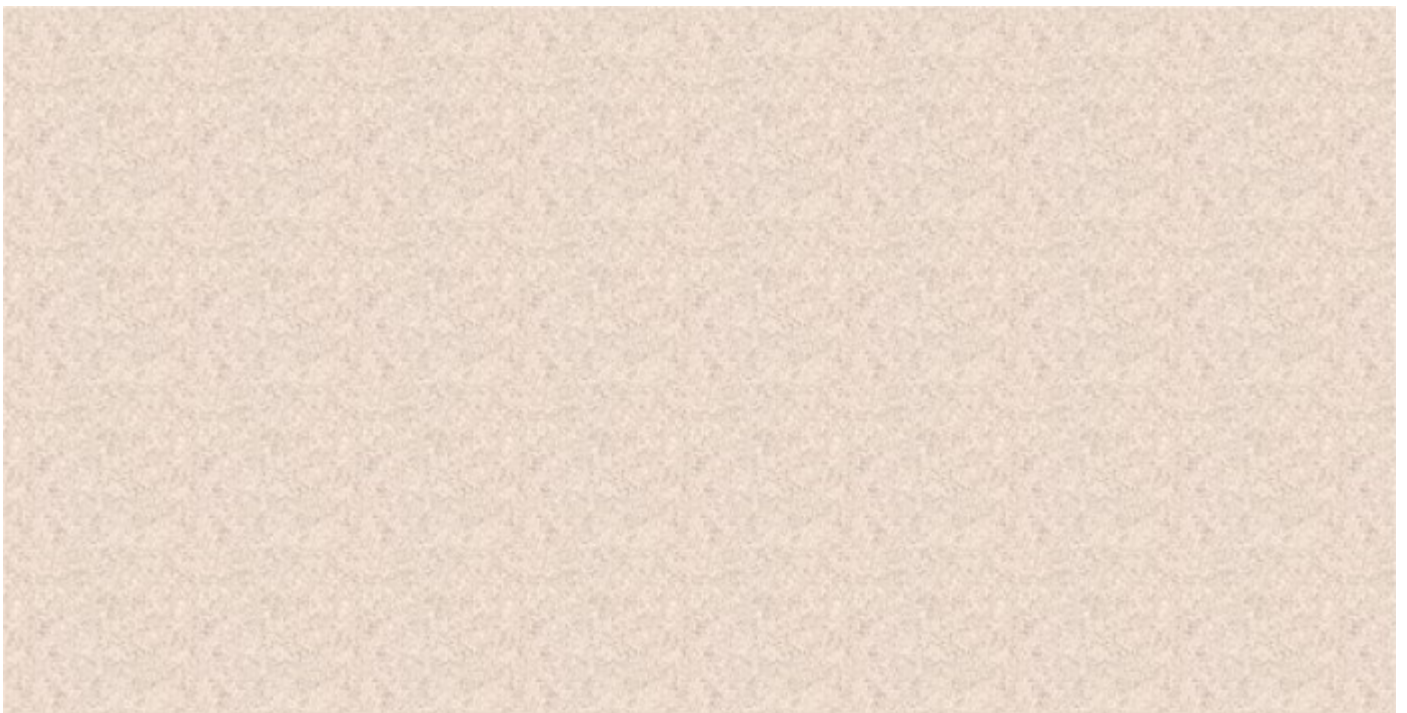
Otpjevni psalam: Ps 67, 2-3.5-6.8

Neka te slave narodi, Bože, svi narodi neka te slave!

Smilovao nam se Bog i blagoslovio nas,
obasjao nas licem svojim,
da bi sva zemlja upoznala putove tvoje,
svi puci tvoje spasenje!.

Nek se vesele i kliču narodi
jer sudiš pucima pravedno
i narode vodiš na zemlji.

Neka te slave narodi, Bože,
svi narodi neka te slave!
Bog nas blagoslovio!
Neka ga štuju svi krajevi svjetski!

Drugo čitanje: Otk 21, 10-14.22-23

Pokaza mi sveti grad gdje silazi s neba.

Čitanje Otkrivenja svetog Ivana apostola

Anđeo me prenese u duhu na goru veliku, visoku i pokaza mi sveti grad Jeruzalem: silazi s neba od Boga, sav u slavi Božjoj, blistav poput dragoga kamena, kamena slična kristalnom jaspisu; okružen zidinama velikim i visokim, sa dvanaest vrata: na vratima dvanaest anđela i napisana imena dvanaest plemena Izraelovih. Od istoka vrata troja, od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, od zapada vrata troja. Gradske su zidine imale dvanaest temelja, a na njima dvanaest imena dvanaestorice apostola Jaganjčevih. Hrama u gradu ne vidjeh. Ta Gospod, Bog, Sjevladar, hram je njegov - i Jaganjac! I gradu ne treba ni sunca ni mjeseca da mu svijetle. Ta slava ga Božja obasjala i svjetiljka mu Jaganjac!

Riječ Gospodnja

Odlomak iz Otkrivenja поближе opisuje nebeski Jeruzalem. Riječ je istovremeno o mesijanskom i nebeskom gradu. Uzvišenost prikaza izvire već iz prvoga retka gdje sveti pisac opisuje kako ga anđeo prenosi »u duhu na goru veliku, visoku« i kako mu s nje pokazuje »sveti grad Jeruzalem«, koji »silazi s neba od Boga«. Čitav odlomak prenosi slike iz knjige proroka Ezekiel, gdje on opisuje budući Hram. Ondje se tako kaže: »I odvede me u božanskom viđenju u zemlju Izraelovu te me postavi na veoma visoku goru: na njoj, s južne strane, bijaše nešto kao sazidan grad.« Valja uočiti razliku između Ezekielova i Ivanova teksta. Ivan nigdje ne kaže da se njegov sveti grad nalazi u »zemlji Izraelovoj«. Dok Ezekiel vidi buduću obnovu Izraela, Ivan smjera na obnovu svega svijeta. Ovaj je grad »sav u slavi Božjoj, blistav poput dragoga kamena, kamena slična kristalnom jaspisu«. To je Izaijin uskrsli Jeruzalem nad kojim »blista slava Gospodnja«, koji »obasjava Gospodin i slava se njegova javlja nad njim«. Njegovo svjetlo privlači narode i kraljeve te njegovi sinovi »dolaze izdaleka«. Isto će reći i Ivan u retku koji slijedi odmah nakon ovonedjeljnoga čitanja: »Narodi će hoditi u svjetlosti njegovoj, a kraljevi zemaljski u nj donositi slavu svoju.« Poput grada iz Ezekielova viđenja, i ovaj je opasan snažnim zidinama i ima dvanaest vrata. I dok vrata kod Ezekiel nose imena dvanaest izraelskih plemena, vrata grada iz Otkrivenja povezana su s dvanaest temelja zidina grada koji nose imena »dvanaestorice apostola Jaganjčevih«. Jasna je sada novost ovoga mesijanskoga i eshatološkoga grada. Obnova ovdje ne obuhvaća samo izraelski narod, nego sve koji slijede apostolski kršćanski nauk. I još jedna bitna razlika između teksta Ezekielova i teksta Ivanova opisuje narav kršćanskih očekivanja. Ezekiel kroz više poglavlja opisuje novi Hram i bogoslužje u njemu. Nasuprot tomu, Ivan kaže: »Hrama u gradu ne vidjeh. Ta Gospod, Bog, Sjevladar, hram je njegov – i Jaganjac!« Od sada svi imaju izravan pristup Bogu, a duhovno se bogoslužje događa u žrtvovanom i uskrsnom tijelu Kristovu. Odatle i sjaj i slava o kojima je bila riječ na početku.

Evandjelje: Iv 14, 23-29

Duh Sveti dozivat će vam u pamet sve što vam ja rekoh.

Čitanje svetog Evandjelja po Ivanu

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima:

„Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ pa će i Otac moj ljubiti njega i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti. Tko mene ne ljubi, riječi mojih ne čuva. A riječ koju slušate nije moja, nego Oca koji me posla.

To sam vam govorio dok sam boravio s vama.

Branitelj - Duh Sveti, koga će Otac poslati u moje ime, poučavat će vas o svemu i dozivat vam u pamet sve što vam ja rekoh.

Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje.

Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši. Čuli ste, rekoh vam: 'Odlazim i vraćam se k vama.' Kad biste me ljubili, radovali biste se što idem Ocu jer Otac je veći od mene. Kazao sam vam to sada, prije negoli se dogodi, da vjerujete kad se dogodi.“

Riječ Gospodnja

Evandjelje sadrži Isusove riječi koje je izgovorio prije nego što će na Veliki četvrtak biti uhvaćen, a kao odgovor na pitanje apostola Jude, brata Jakovljeva: »Gospodine, kako to da ćeš se očitovati nama, a ne svijetu?« Isusov odgovor naglašava jedinstvo Oca s onima koji ljube Sina i njegovu riječ čuvaju. Isus se ne mora očitovati svima, jer bit će prisutan u svojim apostolima kao slušateljima i čuvarima njegove riječi. Na pomoć će im biti »Branitelj – Duh Sveti, koga će Otac poslati« u njegovo ime. Tako će Duh biti nastavak Isusove prisutnosti među učenicima. Isus mu daje naslov »Branitelj«, jer on će posredovati za učenike kod Oca, ali ih i braniti pred ljudima i ljudskim sudovima. Usto, on će ih »uvoditi u svu istinu« te će im omogućiti da shvate i Kristovu proslavu, njegovo vazmeno otajstvo. Na taj način ovaj Branitelj svjedoči za Krista, baš kao što to kaže i Prva Ivanova poslanica: »On, Isus Krist, dođe kroz vodu i krv. Ne samo u vodi nego – u vodi i krvi. I Duh je koji svjedoči jer Duh je istina.« Duh je tako svjedok pred svijetom čiju je nevjeru moćan nadvladati, jer »kad on dođe, pokazat će svijetu što je grijeh, što li pravednost, a što osuda«. Dar koji je povezan s Duhom dar je mira, mira Kristova, koji označuje potpunu sreću i oslobođenje. Preduvjet je tomu Isusov odlazak Ocu.

Nutarnji dar

Šesta vazmena nedjelja pripravlja nas na svetkovine koje slijede neposredno nakon nje: Uzašašće, Duhove i Presveto Trojstvo.

Danas se u evanđeoskom odlomku može čuti vrhunac svega onoga što smo kroz korizmeno i uskršno vrijeme do sada slavili - mi s Bogom i Bog s nama! Prisutnost Boga u našem životu povezana je s darom Duha Svetoga.

Često smatramo kako dar Duha Svetoga imaju oni koji su jaki u vjeri - veliki sveci i junaci naše vjere. To je istina. Međutim, Isus Krist nije došao zdravima nego bolesnima, nije došao pravednima nego grešnima. Zbog toga i mi moramo propitati naše stavove i naša razmišljanja o Božjoj prisutnosti u našem životu i o darovima Duha Svetoga koji su nam dani. I mi smo pozvani pobrinuti se i razvijati darove Duha Svetoga jer što bi onima koji sve znaju i koji sve razumiju bio potreban Učitelj? Što će Savjetnik onima koji savjeta ne trebaju i kojima je put života sasvim jasan? Što bi u životu onoga koji se zna zauzeti za sebe bio

potreban Branitelj? Čemu bi služio Duh Sveti koji podsjeća na sve što je Krist učinio ukoliko netko posjeduje svo znanje o njemu? Duh Sveti daje se onima kojima je potreban - slabima, nejakima, zaboravljivima, a ne sveznajućima, sumnjičavima, sigurnima, bolesnima, a ne zdravima. Duh Sveti daje se nama koji unatoč svojim slabostima želimo i hoćemo, trudimo se i nastojimo, u svakodnevnom životu provoditi riječi Kristove pomažući svojoj braći i sestrama.

Današnji odlomak evanđelja nadalje donosi i riječi koje svaki dan u svetoj misi nakon molitve Gospodnje molimo. Riječi su to kojima nas Isus hrabri i potiče da se ne bojimo poteškoća života i nereda koje unosi Zlo u svijet. Neposredno pred pričest ponavljamo riječi današnjeg evanđelja: »mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem«. Tim se riječima pripremamo za blagovanje Tijela Kristova. Blagujemo i blagovanjem u svoja tijela unosimo živoga Boga. Postajemo ispunjeni Bogom, Ocem, Sinom i Duhom Svetim.

<https://www.loyolapress.com>

Vjernički život kršćanina u čijem životu Bog stanuje zahtjeva uporabu svih svojih snaga i svih svojih moći u službi evanđelju. Vjernički život zahtjeva uporabu glave, srca i ruku. Uporaba glave podrazumijeva poznavanje istina vjere i pronalaženje novih mogućnosti njihove primjene u svakodnevnom životu. Duh Sveti nam daje uvid u istine vjere i potiče nas na njihovo proučavanje kako bi na učinkovit način mogli primijeniti ono što o našoj vjeri znamo u našem svakodnevnom životu. Uporaba srca u vjerničkom životu obuhvaća molitveni život i osjećaj pripadanja Božjoj obitelji i Bogu kao njegove djece, sinova i kćeri koji u zajedništvu Crkve, u Duhu Svetom, jedni drugima iskazuju vjerničku brigu i doživljavaju radost u vjeri. Uporaba ruku označava sve čine praktičnog življenja vjere, iskazivanje ljubavi prema bližnjima, sebi i Bogu. U djelovanju nas Duh Sveti nadahnjuje i daje nam hrabrost i nadu da su sva naša, pa i mala, dobra djela vrijedna i korisna u širenju kraljevstva Božjeg. Svo troje zajedno, i jedno s drugim, tvore prikladan stan za Božje prebivanje u nama i među nama.

Prvi kršćani su neprestano molili za hrabrost i odvažnost u vjeri. Svjesni svoje ljudske ranjivosti i krhkosti. Suvremena

Crkva, mi - kršćani današnjeg vremena, premda smo izloženi grešnosti i čestom posramljivanju, ismijavanju i nerazumijevanju, u svijetu u kojem živimo, moramo biti svjesni kako naša prisutnost u svijetu omogućava Duhu Svetome mjesto i dom u kojemu on prebiva. Mi smo mjesto odakle Duh Sveti djeluje i obnavlja današnji svijet. Svaki od nas, po Duhu Božjemu, postaje boravište, hram Božji odakle izvire mir i sigurnost. Po našem životu se vidi kako u nevoljama, poteškoćama, grijesima i nedoumicama svijeta Duh Božji djeluje i liječi, brani, hrabri i zagovara ono malo dobra i ono malo dobrih ljudi koji mu daju mjesta u sebi. Po Duhu Svetome, koji je u nama, mi postajemo dar svijetu i obnavljamo svijet iznutra. Ne djelujemo svojom snagom, jer naše su snage nedostatne. Djeluje Duh koji je u nama. On je dar Božji koji iznutra obnavlja nas i po nama obnavlja svijet.

Upotrijebimo zato svoje glave, poučeni u vjeri, upotrijebimo svoja srca, ohrabrena prisutnošću Božjom, upotrijebimo ruke čineći dobra djela i obnovimo svijet iznutra. Svako naše dobro djelo, svaka naša misao i dobar osjećaj bit će dar svijetu oko nas na njegovu i naše spasenje.

Ljubav u Novom zavjetu

Dok se iz židovskog poimanja moglo zaključivati da bratska ljubav staje ravnopravno uz bok drugih zapovijedi, kršćansko joj gledanje daje središnje, štoviše, jedinstveno mjesto.

Dvije ljubavi

Kroz cijeli Novi zavjet ljubav prema bližnjemu nerazdruživo je povezana s ljubavlju prema Bogu. Obje su zapovijedi vrhunac i ključ Zakona. Bratska ljubav znači ispunjenje svih čudorednih zahtjeva, ona je, u krajnjem potezu, jedina zapovijed, jedinstveno i mnogoliko djelo svake žive vjere. „*Tko ne ljubi svoga brata koga vidi, ne može ljubiti Boga koga ne vidi... Po tome znamo da ljubimo djecu Božju: kada god ljubimo Boga*“ (1 Iv 4,20; 5,2). Nemoguće je bolje ustvrditi da u dnu svega postoji samo jedna ljubav.

Ljubav prema bližnjemu, dakle, bitno je religiozna. Ona nije puko čovjekoljublje. Religiozna je i po svom uzoru: samoj Božjoj ljubavi. Ona je to i po svom izvoru: ona je

Božje djelo u nama. Kako bismo mogli biti milosrdni kao Otac nebeski kad nas Gospodin ne bi u tome poučio, kada Duh ne bi to ulio u naša srca?

Ta ljubav dolazi od Boga i postoji u nama samim tim što nas Bog uzima za sinove. A dolazeći od Boga, ona nas k njemu okreće: ljubeći braću ljubimo samoga Gospodina, jer svi zajedno gradimo Tijelo Kristovo. To je način kako možemo odgovoriti ljubavi kojom nas je Bog prvi uzljubio.

U očekivanju Gospodinova ponovnog dolaska, ljubav je bitna odrednica Isusovih učenika. Oni će prema njoj biti suđeni. To je Isusova oporuka: „*Kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedan drugoga*“ (Iv 13,34 si).

Kristov čin ljubavi trajno se očituje u djelima učenika. Ta je zapovijed stara, jer se vezuje uza same izvore objave, ali je ujedno i nova, Isus je svojom žrtvom započeo novo doba, osnivajući novu zajednicu koju su navješćivali proroci, dajući svakomu Duha koji stvara nova srca. Ako su dakle obje zapovijedi spojene, to je stoga što se Kristova ljubav trajno očituje u ljubavi što je međusobno iskazuju njegovi učenici.

Vincent van Gogh, *Milosrdni Samaritanac*, <https://polis.ba>

Ljubav je darivanje

Kršćanska je ljubav, osobito kod sinoptika i Pavla, gledana u slici Boga koji nedugovano daje Sina za spas svih grešnih ljudi, bez ikakve njihove zasluge. Ona je sveobuhvatna, rušeći sve društvene i rasne ograde, ne prezirući nikoga, ona štoviše zahtijeva ljubav prema. Ljubav se ne da obeshrabriti: ona se izražava bezgraničnim opraštanjem, spontanom gestom prema protivniku, strpljivošću, vraćanjem zla dobrim. U ženidbi se izražava posvemašnjim darivanjem, na sliku žrtve Kristove. Za sve zajedno ona je napokon uzajamno robovanje u kojem se čovjek odriče samog sebe zajedno s Kristom raspetim. U svom „Himnu ljubavi“ (1 Kor 13), Pavao očituje narav i veličinu ljubavi. Nipošto ne zanemarujući njezine svakidašnje zahtjeve, on tvrdi da je bez ljubavi sve bezvrijedno, da će samo ona nadživjeti sve ostalo. Ako ljubimo kao Krist, mi već živimo božansku i vječnu stvarnost. Njome se Crkva gradi, njome čovjek postaje savršen za dan Gospodnji.

3. Ljubav je zajedništvo

I Ivan u svojim poslanicama, doduše, govori o sveobuhvatnosti i nedugovanosti ljubavi, ali on je osjetljiviji za zajedništvo Oca i Sina u Duhu te naglašava posljedice tog zajedništva za međusobnu ljubav kršćana. Njihovo bratstvo mora biti posvemašnje zajedništvo u kojem se svatko zalaže svom svojom sposobnošću za ljubav i vjeru. Pred svijetom u kojemu ne može ljubiti vladavinu „Zloga“, kršćanin će ljubiti svoju braću zahtjevnom i konkretnom ljubavlju, ljubavlju u kojoj djeluje zakon odricanja i smrti, bez koje nema prave plodnosti. Po toj ljubavi kršćanin ostaje u zajedništvu s Bogom. To je bila Isusova posljednja molitva: „Da u njima trajno bude ljubav kojom si me ljubio, i ja u njima“. Ta bratska ljubav što je proživljavaju učenici živeći usred svijeta kojemu ne pripadaju - „svjedočanstvo je po kojemu svijet može spoznati Isusa kao Očeva izaslanika.

Prvo čitanje: Dj 1, 1-11

Bî uzdignut njima na očigled.

Čitanje Djela apostolskih

Prvu sam knjigu, Teofile, sastavio o svemu što je Isus činio i učio do dana kad je uznesen pošto je dao upute apostolima koje je izabrao po Duhu Svetome. Njima je poslije svoje muke mnogim dokazima pokazao da je živ, četrdeset im se dana ukazivao i govorio o kraljevstvu Božjem. I dok je jednom s njima blagovao, zapovjedi im da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka čekaju obećanje Očevo „koje čujete od mene: *Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim*“.

Nato ga sabrani upitaše:

„Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo?“

On im odgovori:

„Nije vaše znati vremena i zgode koje je Otac podredio svojoj vlasti. Nego primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje.“

Kada to reče, bî uzdignut njima naočigled i oblak ga ote njihovim očima. I dok su netremice gledali kako on odlazi na nebo, gle, dva čovjeka stadoše kraj njih u bijeloj odjeći i rekoše im:

„Galilejci, što stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što ste vidjeli da odlazi na nebo.“

Riječ Gospodnja

Djela apostolska drugi su spis evanđelista Luke koji upućuje Teofilu da bi ga utvrdio u vjeri u ono u čemu je poučen. Prvi spis to jest Evanđelje, govori o svemu što je Isus učinio do svoga uzašašća na nebo, a u ovom drugom, opisuje se djelovanje njegovih apostola. Ono što ističe prvi pasus iz Djela apostolskih koji opisuje Isusovo uzašašće na nebo jest da kasnije evangelizatorsko djelovanje učenika nije plod same njihove inicijative, nego je riječ o poslanju koje im je dao sam Isus. Prije nego je uzašao na nebo on ih šalje da mu budu svjedoci od Jeruzalema pa sve do kraja zemlje. No, apostoli se trebaju još zadržati u Jeruzalemu da bi ondje primili snagu Duha Svetoga. Ne objašnjava im kako će se to dogoditi, nego od njih samo traži da do tada čekaju i ne napuštaju Jeruzalema.

Učenici su ipak znatiželjni i pitaju ga „hoće li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo“. To pitanje na neki način znak je da učenici još nisu primili snagu Duha Svetoga koja će im pomoći da shvate pravu narav Isusova kraljevstva. Stoga, umjesto izravnog odgovora Isus govori svojim učenicima o ograničenosti njihove spoznaje, koja se treba osloniti na snagu koju će dobiti od obećanog Duha. Na sličan način, pošto je Isus već uzdignut na nebo i iščeznuo u oblaku, učenicima se obraćaju dva čovjeka u bijeloj odjeći. To su očigledno oni isti iz Isusova groba (usp. Lk 24,4) koji svjedoče da će Isusov drugi dolazak biti jednako očit kao stoje bilo njegovo uzašašće koje im se dogodilo pred očima. No, zadaća učenika nije da Isusov ponovni dolazak očekuju tako da ostanu na mjestu i gledaju u nebo, nego da, pošto prime snagu Duha Svetoga, budu njegovi svjedoci sve do kraja zemlje.

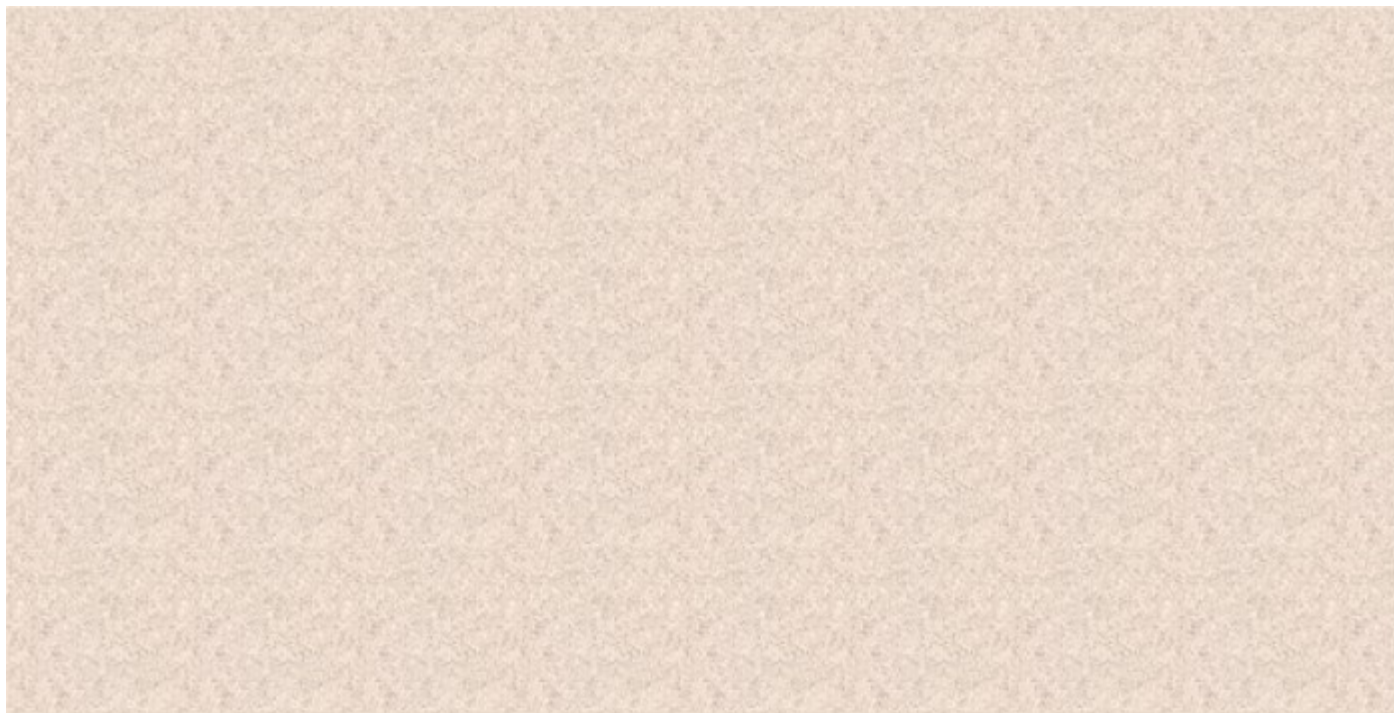
Otpjevni psalam: Ps 47, 2-3.6-9

Uzlazi Bog uz klicanje, Gospodin uza zvuke trublje!

Narodi svi, plješćite rukama,
kličite Bogu glasom radosnim.
Jer Gospodin je to – svevišnji, strašan,
kralj velik nad zemljom svom.

Uzlazi Bog uz klicanje,
Gospodin uza zvuke trublje.
Pjevajte Bogu, pjevajte,
pjevajte kralju našem, pjevajte!

Jer on je kralj nad zemljom svom,
pjevajte Bogu, pjevači vrsni!
Bog kraljuje nad narodima,
stoluje Bog na svetom prijestolju.

Drugo čitanje: Ef 1, 17-23

Posjede ga sebi zdesna na nebesima.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Efežanima

Braćo:

Bog Gospodina našega Isusa Krista, Otac slave, dao vam Duha mudrosti i objave kojom ćete ga spoznati; prosvijetlio vam oči srca da upoznate koje li nade u pozivu njegovu, koje li bogate slave u baštini njegovoj među svetima i koje li prekomjerne veličine u moći njegovoj prema nama koji vjerujemo: ona je primjerena djelotvornosti sile i snage njegove koju na djelu pokaza u Kristu, kad ga uskrisi od mrtvih i posjede sebi zdesna na nebesima iznad svakog vrhovništva i vlasti i moći i gospodstva i svakog imena imenovana ne samo na ovom svijetu nego i u budućemu. Sve mu podloži pod noge, a njega postavi - nad svime - glavom Crkvi, koja je tijelo njegovo, punina Onoga koji sve u svima ispunja.

Riječ Gospodnja

Ovaj odlomak iz Poslanice Efežanima jedno je od tri predložena (druga) čitanja na Svetkovinu Uzašašća.

Riječ je o „jedinstvu vjere i spoznaje Sina Božjega“. Jedinstvo o kojem se tu govori može se shvatiti na dva načina.

U kontekstu ovog odlomka u kojem apostol Pavao potiče Efežane na bratsku ljubav izgleda da se jedinstvo vjere i spoznaje u prvom redu odnosi na to da svi kršćani budu jedinstveni u vjeri i u spoznaji u smislu punog zajedništva, sloge i mira u Crkvi. Do tog jedinstva prispijeva se izgrađivanjem Tijela Kristova tako da svatko u zajednici vrši onu službu koja mu je povjerena.

No, jedinstvo vjere i spoznaje kao cilj do kojeg tek treba doći može se u okviru same gramatičke konstrukcije shvatiti kao moment u kojem se vjera i spoznaja susreću dotle da postaju jedno. Svakako u tom smislu ne smije se previdjeti da je riječ o vjeri i spoznaji Sina Božjega, u kojem se jedinom može prispjeti do punog jedinstva u svakom smislu te riječi.

Evandjelje: Lk 24, 46-53

Dok ih blagoslivljaše, uznesen bi na nebo.

Svršetak svetog Evandjelja po Luki

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima:

„Ovako je pisano: 'Krist će trpjeti i treći dan ustati od mrtvih, i u njegovo će se ime propovijedati obraćenje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema.' Vi ste tomu svjedoci. I evo, ja šaljem na vas obećanje Oca svojega. Ostanite zato u gradu dok se ne obučete u silu odozgor.“

Zatim ih izvede do Betanije, podiže ruke pa ih blagoslovi. I dok ih blagoslivljaše, rasta se od njih i uznesen bi na nebo.

Oni mu se ničice poklone pa se s velikom radosti vrate u Jeruzalem te sve vrijeme u Hramu blagoslivljahu Boga.

Riječ Gospodnja

U posljednjim recima svoga Evandjelja Luka donosi neke Isusove upute učenicima i kratak opis njegova uzašašća. Pri tome se uočava čvrst vez što ga Luka uspostavlja između Božje objave u Pismu i u Kristu.

U tom smislu on nastoji za sve događaje vezane uz Isusa pronaći svetopisamsku potvrdu. Pri tome postupi dosta široko, a primjer su riječi „Ovako je pisano“ koje uvode u rečenicu: „Krist će trpjeti, i treći dan, ustati od mrtvih, i u njegovo će se ime propovijedati obraćenje na otpuštenje grijeha po svim narodima, počevši od Jeruzalema.“ Tu i takvu rečenicu ne nalazimo nigdje u Starome zavjetu. No, Luka očito misli da pravo poznavanje Pisma dovodi do vjere u sva otajstva Isusova života, a na posebna način njegove muke, smrti i uskrsnuća.

Drugo u čemu Luka ističe kontinuitet Božje objave jest uloga jeruzalemskog hrama. To je mjesto na kojem započinje i završava njegovo Evandjelje. Na početku to je navještaj rođenja Ivana Krstitelja, Isusova preteče, njegovu ocu Zahariji koji je kao svećenik služio u Hramu a na koncu to je okupljanje Isusovih nasljedovatelja nakon njegova uzašašća, koji su u Hramu sve vrijeme u očekivanju obećane Sile odozgor blagoslivljali Boga.

Ovdje još treba istaknuti da Luka o Isusovu uzašašću još detaljnije govori na početku Djela apostolskih gdje navodi kako se ono dogodilo četrdeset dana nakon uskrsnuća, dok u Lukinom evanđelju nema te vremenske oznake te se stječe dojam da se to dogodilo na sami dan uskrsnuća. No, ta vremenska 'nepreciznost' zapravo upućuje na to da se četrdesetdnevno razdoblje treba shvatiti više u kvalitativnom i liturgijskom negoli u kronološkom smislu. Radi se zapravo o tome da je Isus u potpunosti dovršio svoje poslanje koje se sada nastavlja u djelatnom svjedočenju njegovih učenika.

Komentari čitanja: Služba riječi 271/13

Krist odlazi k Ocu

Danas slavimo Kristovo Uzašašće ili Spasovo. Krist odlazi k Ocu, to ispovijedamo u Vjerovanju: uzašao na nebo: sjedi s desne Ocu! Njegov odlazak počeo se zapravo događati samim uskrsnućem koje je bilo samo etapa na putu prema Ocu. Svako ukazanje učenicima istodobno je i opraštanje od njih.

Obično znamo reći da je Isus otišao na nebo, da je On na nebu. U staroj gnostičkoj mitologiji nebo je bilo najgornji kat ovoga materijalnog svijeta. U pučkom shvaćanju nebo je "prazan prostor" u koji ulazi Isus, a potom i drugi ljudi. Svatko si pokušava predložiti nebo. Ono što moramo razlučiti i odlučiti jest postaviti pravo i ispravno pitanje! Je li ispravnije pitati: gdje je nebo ili što je nebo? Sigurno, moramo se pitati što je nebo? Jer ono nije neki prostor, nešto gore u visini, dolje, lijevo ili desno, nego je to dimenzija, nov način egzistiranja, postojanja. Možemo reći da je nebo

dimenzija koja nastaje kad stvorenje konačno dopiše do Boga. Konkretno, nebo je nastalo u onom trenutku kad je prvo stvorenje definitivno, čitavim svojim bićem, svojom materijalnošću došlo do Boga. Isus, možemo konačno reći, nije ušao u nebo, nego je nebo nastalo njegovim uskrsnućem i uzašašćem. Moglo bi se kazati: nebo je duhovno tijelo Isusa Krista. Sve oznake preobraženog, uskrsnulog tijela, kao što su npr. nemogućnost patnje, besmrtnost, pokazuju da je to tijelo prožeto duhom, potpuno u vlasti duha, svladana su sva otuđenja i zapreke koje su ga ovdje ograničavale. Nebo je stvarnost koja već ulazi u ovo vrijeme, vrijeme dotiče vječnost. Nebo je već tamo gdje je Krist prisutan po vjeri, ufanju i ljubavi. Kad Pavao kaže da je naša domovina u nebesima (Fil 3,20), da smo s Kristom preneseni u nebo (Ef 2,6), onda on time opisuje početni oblik neba u kojem ljudi po vjeri, ufanju, ljubavi i strpljivosti borave s Kristom već kod Boga. Taj se početak neba očituje na različite načine: kroz pravednost, otkupljenje, mir, opraštenje, slobodu, ljubav. Svako vrijeme

<http://molitvenik-hr.weebly.com>

stavlja posebne naglaske u ostvarivanju tog neba. I za nas u naše vrijeme važno je pronaći prave izraze, načine kojima se može izražavati, naviještati i živjeti uskrsnuće koje je usmjereno i već uklopljeno u uzašašće, u proslavu, u nebo.

Najplodniji će biti pojam slobode u Kristu, slobode od grijeha, od smrti, od gladi, od svakog otuđenja.

Kristovo uzašašće nije samo proslava za njega, to je i trijumf za nas jer se nalazimo na putu Onoga koji je prvi od braće i sestara došao do Boga. Isusov put Ocu i naš je put u svijet koji čeka na nas. Idem pripremiti vam mjesto, kaže Isus. Bez nade nema života, ostajemo prikovani na pola puta. Kao što se nadamo plodovima voćke, čekamo, brinemo se da donese svoje plodove, tako je i s očekivanjem neba koje je već ovdje, doduše, kao u pupoljku, u cvijetu, u zametku, dok ne dođe do konačna ploda. Jednostavno rečeno: nebo je plod naše nade.

Želim vam pouzdano putovanje ovim svijetom s nadom u srcu i s velikom radošću da ćemo se konačno susresti i biti vječno zajedno!

Stjepan Harjač

On je morao otići

*On je morao otići
kako bismo mi mogli postati Isus.
nastavljajući njegovo djelo
naviještanja
radosne vijesti siromasima
i liječenja tijela čovječanstva
koje je još uvijek tako slomljeno,
morao je otići
kako bismo mi u svom tijelu
dovršili njegovu muku,
kako bismo bili muškarci i žene mira,
ljudi pomirenja,
jer smo svi pomireni s Ocem;
morao je otići
kako bismo mi premostili jaz
između bogatih i siromašnih,
gradeći mreže prijateljstva
utemeljene na stijeni ljubavi,
stvarajući oaze nade
u kojima teku ljekovite rijeke
koje daju zdrave plodove.*

Jean Vanieie; **Slomljeno tijelo.**

Put prema cjelovitosti. KS 2013.

Mjesto na kojem je prema predaji Isus ostavio svoj trag u trenutku Uzašašća

Točno mjesto Kristova Uzašašća

Svi događaji Isusova života održali su se na određenim mjestima u Svetoj Zemlji. Za mnoge takve događaje sa sigurnošću možemo reći gdje je bila njihova točna lokacija, ali za neke postoji tek usmena tradicija. Novozavjetni izvještaji tako opisuju i mjesto odakle je Isus uzašao na nebo.

Sveti Luka u Djelima apostolskim pripovijeda kako su se učenici okupili i upitali Isusa o uspostavi novoga kraljevstva u Izraelu. Nakon Isusovih riječi odgovora, izvještaj spominje kako je bio uzdignut njima naočigled i oblak ga ote njihovim očima (Dj 1,9).

Nedugo nakon toga sveti Luka spominje kako su se učenici vratili s brda zvanoga Maslinsko, koje je blizu Jeruzalema, udaljeno jedan subotnji hod (Dj 1,12). To je

ista ona Maslinska gora gdje je Isus iskusio doživio svoju smrtnu muku prije nego je bio uhićen i odveden na suđenje Velikoga petka.

Vidljivo je, dakle, da je Isus na nebo uzašao s Maslinske gore, u pravcu Betanije. Ova gora, prema drugom prijevodu, naziva se i gora triju svjetala. Prvo svjetlo je ono koje je na Maslinsku goru padalo iz Hrama tijekom noći, s oltara na kojemu je stalno gorjela vatra. Ujutro bi je obasjavala sunčeva svjetlost još prije nego obasja sam grad. Treće svjetlo predstavljaju masline, čije se ulje koristilo u svjetiljkama.

Posebna tradicija govori čak i o točnom mjestu odakle je Isus uzašao na nebo. Sulpicije, jeruzalemski biskup govorio je kako u crkvi koja je na tom mjestu bila izgrađena jedno posebno mjesto nikad nije moglo biti pokriveno kamenim pločama. Po predaji upravo je to bilo mjesto Isusove

posljednje stope na Zemlji. Štoviše, mramorne bi ploče skočile u lice onima koji ih postavljaju, što zvuči doista nevjerovatno. Sulpicije biskup izvještavao je i o stopi koja je bila vidljiva u prašini kao znak da je tu stajao Gospodin. Istinitost ove tvrdnje ne možemo istražiti.

Povijesne činjenice govore da su prvi kršćani častili Kristovo Uzašašće u jednoj pećini na Maslinskoj gori, a od oko 384. godine mjesto čašćenja ovoga misterija Kristova postalo je upravo današnje mjesto. Ondje je oko 390. godine jedna bogata Rimljanka po imenu Poimenia dala izgraditi crkvu Eleona basilica (prema grčkom elaion – maslini vrt ili eleos – milosrđe). Ova su crkvu porušili Perzijanci 614. godine. Kasnije je obnovljena, zatim ponovno porušena i ponovno izgrađena po rukama križara. Zadnju su crkvu porušili saraceni, ostavivši samo svetište crkve, tzv. edikul, koji stoji do današnjega dana u dimenzijama 12 x 12 metara. Još od 1198. godine edikul Kristova Uzašašća u vlasništvu je islamskoga vakufa u Jeruzalemu. I upravo se u toj crkvi vidi Kristov trag desne stope.

Od svega ovoga, najvažnije je istaknuti da je Gospodin Isus Krist doista bio među nama i nakon svoga Uskrsnuća. Jednako tako njegova prisutnost ostaje s nama i nakon Uzašašća. Kao katolici mi vjerujemo da je stvarno prisutan u prilikama kruha i vina na oltaru tijekom euharistijskoga slavlja. Na taj se način doista ispunjuju Isusove riječi: „Neću vas ostaviti kao siročad; doći ću k vama.” (Iv 14,18)

Je li Marija bila prisutna Isusovom uzašašću?

Prvo poglavlje Djela apostolskih nastavlja priču o Isusovom životu i počinje njegovim uzašašćem na nebo. Međutim, nije odmah jasno tko je sve bio prisutan Isusovom uzašašću, a mnogi se pitaju upravo je li Marija, njegova majka, tada bila tu.

Biblija nam daje neke moguće odgovore:

Prije svega, može se sa sigurnošću zaključiti da su apostoli bili tamo i da su bili svjedoci uzašašća jer u Bibliji postoji stih koji govori o njihovom povratku u grad nakon silaska sa Maslinske gore:

„I pošto uđu u grad, uspnu se u gornju sobu gdje su boravili: Petar i Ivan i Jakov i Andrija, Filip i Toma, Bartolomej i Matej, Jakov Alfejev i Šimun Revnitelj i Juda Jakovljev.” (Djela apostolska 1,13)

Odmah nakon ovog stiha dolazi onaj u kojem se spominje Marijina prisutnost u „gornjoj sobi”:

„Svi oni bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom, i braćom njegovom.” (Djela apostolska 1,14)

Međutim, ostaje nerazjašnjeno je li Marija bila i ranije s njima prisutna na Maslinskoj gori. Nema jasnog stiha koji kaže: „Marija je bila pri uzašašću svoga sina”, ali pobožna je tradicija da je ona bila tamo, a umjetnici često slikaju scenu s Marijom među apostolima, koja gleda u svoga sina. Ovo nagovještava događaj Pedesetnice, gdje Biblija doista potvrđuje da je Marija bila tamo.

<https://www.svjetlorijeci.ba/>

Drugi vatikanski sabor

U Jubilejskoj godini slavimo šezdesetu obljetnicu zatvaranja Drugog vatikanskog sabora.

Papa Ivan XXIII. službeno je otvorio Drugi vatikanski koncil 11. listopada 1962. tijekom svečane ceremonije unutar Bazilike svetog Petra. Govorom 'Gaudet Mater Ecclesiae', u kojem je ukazao na glavnu svrhu Koncila.

Time je počeo četverogodišnji događaj kojim će Crkva otvoriti svoja vrata svijetu u procesu „posadašnja” („aggiornamento”).

Papa Ivan XXIII.

<https://www.vjeraidjela.com>

Drugi vatikanski koncil označio je prekretnicu u crkvenoj povijesti, pokrenuvši proces duboke preobrazbe unutar same Crkve te u njezinim odnosima sa suvremenim svijetom, drugim kršćanskim Crkvama i nekršćanskim religijama. Proces je još uvijek u tijeku.

Dvadeset i prvi ekumenski sabor

Drugi vatikanski sabor bio je Dvadeset i prvi ekumenski sabor u dvotisućljetnoj povijesti Crkve. Sazvan je stotinjak godina nakon Prvog vatikanskog sabora (1869.-70.) kojeg je sazvao papa Pio IX. Sazvao. Taj definirao je dogme o papinoj nezabludivosti i primatu papinske jurisdikcije.

Sveti Ivan XXIII. izabran je za papu 28. listopada 1958. Svega tri mjeseca nakon svog izbora, 25. siječnja 1959., obraćajući se kardinalima okupljenima u Papinskoj bazilici svetog Pavla izvan zidina u Rimu, najavio je saziv Drugoga vatikanskog koncila.

<https://www.vaticannews.va>

Papa Ivan XXIII. obznanio je u svojoj najavi da je njegova odluka potaknuta spoznajom o duhovnom osiromašenju suvremenog društva kao posljedicom snažnih društvenih i političkih promjena kroz koje je to društvo prolazilo prethodnih desetljeća. Te promjene zahtijevaju prikladan odgovor Crkve. Govorio je, također, o stoljetnim podjelama u kršćanskoj obitelji.

U svojoj prvoj enciklici 'Ad Petri Cathedram', objavljenoj 29. lipnja 1959., kao i na pripremnom sastanku sljedećeg dana, Papa je pojasnio da Koncil u prvom redu treba revitalizirati kršćansku vjeru u svijetu koji se sve više sekularizira, dati novi poticaj poslanju Katoličke Crkve te crkveno djelovanje prilagoditi novim okolnostima.

Papa je želio osnovati pastoralno vijeće i vijeće obnove, da bi se katolički nauk mogao bolje razumjeti i prihvatiti u društvu 20. stoljeća. Na otvaranju Koncila rekao je da Crkva, čuvajući cjelovitost svoga nauka, suvremenom svijetu želi ponuditi "liječ milosrđa", a ne teške osude.

Nakon više od tri godine priprema, Drugi vatikanski sabor svečano je otvoren 11. listopada 1962. u bazilici svetog Petra. U vrijeme trajanja koncila, 1962. - 1965., na kraju svake godine održana su zasjedanja u trajanju 8 do 12 tjedana za ukupno 169

generalnih kongregacija. Koncil je, zbog smrti pape Ivana XXIII., kratko prekinut 3. lipnja 1963. Nastavljen je nakon izbora pape Pavla VI., 11. lipnja iste godine. Zatvoren je 8. prosinca 1965. godine.

Na svakom zasjedanju sudjelovalo je dvije do dvije i pol tisuće katoličkih kardinala, patrijarha i biskupa iz cijeloga svijeta. Uz njih kao potpora sudjelovalo je 460 teoloških stručnjaka (periti), među kojima je bio trideset petogodišnji Joseph Alois Ratzinger, kasniji papa Benedikt XVI.

Po prvi put na jednom koncilu sudjelovali su kao promatrači protestanti i pravoslavci. Nazočilo je i četrdeset i dvoje slušatelja laika i redovnica, muškaraca i žena.

Dokumenti

Sabor je izdao ukupno šesnaest dokumenata: *četiri konstitucije* (o ustroju i naravi Crkve, o Božjoj objavi, o Crkvi u suvremenom svijetu i o liturgiji); *devet dekreta* (o Crkvi i medijima, ekumenizmu, istočnim katoličkim crkvama, biskupima, svećeničkoj formaciji, redovničkom životu, laicima, svećeničkoj službi i misijskom djelovanju). Izdane su i *tri deklaracije* (o nekršćanskim religijama, kršćanskom obrazovanju i vjerskoj slobodi).

Papa Pavao VI., <https://bs.wikipedia.org>

Konstitucije

Lumen Gentium

Jedan od najvažnijih dokumenata Drugog vatikanskog sabora je „Lumen gentium“ dogmatska konstitucija o strukturi i naravi Crkve. Konstitucija predstavlja Crkvu kao otajstvo i zajedništvo krštenih vjernika („Božji narod“) koji su pozvani na svetost gdje svatko ima svoju posebnu ulogu i odgovornost. Njome se iznova potvrđuje misionarski karakter Crkve i kolegijalnost

episkopata „s i pod nasljednikom svetog Petra“. Uspostavlja se ovlast mjesnih episkopata za obnovu trajnog đakonata za oženjene muškarce. Ističe uloga laika i njihovo sudjelovanje u životu i poslanju Crkve, a poziv na redovnički život razmatra u odnosu na duhovni život cijele Crkve.

„Dei Verbum“

Dogmatska konstitucija ‘Dei Verbum’ o Božjoj objavi još je jedan temeljni dokument Sabora. Njegova je svrha iznijeti crkveno shvaćanje prirode Objave, odnosno načina kojim Bog komunicira s čovjekom. Posebno je relevantan za ekumenizam, jer se obrađuje pitanja o Svetom pismu, predaji i učiteljskom autoritetu Crkve.

„Sacrosanctum Concilium“

Konstitucija „Sacrosanctum Concilium“ o liturgiji mnogima je u sjećanju zbog uvođenja narodnih jezika u liturgiju i stavljanju naglaska na važnost zajedničke molitve, te prepoznavanju vrijednosti i bogatstva Crkve u različitim obredima i tradicijama.

„Gaudium et Spes“

Pastoralna konstitucija „Gaudium et Spes“ o Crkvi u suvremenom svijetu poziva na dijalog sa suvremenim društvom i njegovim problemima. Donosi crkveni nauk i moralne vrijednosti u svijetu koji je prečesto razdiran mržnjom, ratovima i nepravdom. Dokument priznaje da znanost i kultura imaju što pružiti Crkvi, ali i da Crkva ima poslanje posvetiti svijet oko sebe.

Značajne promjene

U godinama nakon Drugog vatikanskog sabora u Crkvi je uslijedilo nekoliko značajnih promjena:

- **Novi Rimski misal** objavljen je 1970. Novi ciklus čitanja koji je osmišljen kako bi u liturgiji ponudio bogatiji izbor svetopisamskih tekstova.

Liturgijski kalendar je pojednostavljen.

Revidirani su obredi sakramenata, s naglaskom na zajedničkim aspektima njihova slavljenja.

Obred kršćanske inicijacije odraslih je ponovno ožvijen i reformiran.

Kako su se događale promjene, aktivno liturgijsko sudjelovanje dramatično je ojačalo u mnogim mjesnim crkvenim zajednicama.

- **Laici dobivaju službe u Crkvi.** Na misi se uvode se službe laika čitača i laika izvanrednih služitelja pričesti.

Laici dobivaju mjesta u župnim vijećima i biskupijskim odborima. Teološki obrazovani laici, kako muškarci tako i žene, mogu biti imenovani na upravna mjesta u raznim crkvenim odborima

- **Naglasak se stavlja na Sveto pismo** u cijeloj Crkvi kako u liturgiji tako i u osobnoj duhovnosti.

- **Istočne katoličke crkve** poticane su da se vrate svojim tradicijama, okončavajući razdoblje latinizacije i prihvatanjem i uvažavanjem raznolikosti unutar univerzalne Crkve.

- **Ekumenizam je cvjetao**, u formalnom dijalogu katoličkih poglavara s poglavarima drugih kršćanskih Crkava, te u molitvi i susretima zajedništva na lokalnoj razini.

- **Dijalog i s drugim religijama** počinje nakon što je Koncil prihvatio mogućnost spasenja za nekršćane .

- **Život redovničkih zajednica** također se mijenja prilagodbom vlastitih pravila koncilskim dokumentima. To se osobito odnosi na pitanja autoriteta, zajednice i identiteta.

- **Stalni đakonat**, Drugi vatikanski sabor uspostavio je dijalog i s drugim religijama kao službu u Crkvi dopustio oženjenim muškarcima ređenje za đakone.

- **Koncilski nauk o kolegijalnosti biskupa**, odnosno da papa i biskupi zajedno čine jedinstveno kolegijalno tijelo doveo je do novoga vrednovanja biskupa i biskupskih konferencija. Biskupska sinoda osnovana je kako bi se redovito sastajala i savjetovala papu.

- **Revitalizirana je teologija**, posebice moralna teologija koja se sve više usredotočuje na biblijske izvore i savjest pojedinca, a manje na crkveni zakon ili autoritet.

- **Koncil je istaknuo solidarnost Crkve s čovječanstvom** umjesto odvojenosti od , a to je dovelo do bujanja društvenih i karitativnih aktivnosti. Crkveni poglavari često su govorili o sklonosti Crkve prema siromašnima i patnicima te su postali snažni zagovornici ljudskih prava.

Lisa Zengarini, <https://www.vaticannews.va>

Mali vjeronaučni leksikon

Pričest

Pričest, staroslavenski *pričest'* - *udio u čemu*; latinski *communio* - *zajedništvo*, u kršćanskoj liturgiji, dio euharistije (misa) u kojem svećenik i vjernici blaguju euharistijski kruh i vino.

Obred je kroz povijest doživio niz promjena.

U prva tri stoljeća pričest se blagovala pod objema prilikama (latinski *sub utraque specie*; *pod prilikama kruha i vina*). Ta se praksa održala u istočnim crkvama.

Liturgijskom reformom Drugoga vatikanskog koncila pričest se može primiti na ruku, a u posebnim prigodama i pod objema prilikama.

Prigovor savjesti

Prigovor savjesti, priziv na vlastitu savjest kad se ona ne slaže s odredbama neke države, ustanove ili organizacije.

U užem smislu veže se uz služenje vojnog roka, ali se može odnositi i na druge stvari.

Riječ je o sukobu dviju obveza od kojih se nijedna ne može zadovoljiti bez zapostavljanja druge (npr. moralna dužnost da se služi općem dobru u obrani zemlje sukobljuje se s moralnom dužnošću da se poštuje život i da se ne ubije).

S obzirom na služenje u vojsci, prigovor savjesti može biti *apsolutan* (pacifizam) i *selektivan* (odbija se sudjelovanje u nepravednu ratu).

U po-vijesti je poznat prigovor savjesti u Sofoklovoj Antigoni (u srcu zapisan božanski zakon važniji je od državnih pozitivnih zakona), a radikalno je zastupljen u Novom zavjetu (više se treba pokoravati Bogu nego ljudima).

U kršćanskoj moralci postoji obveza da se slijedi glas vlastite savjesti (sv. Pavao, P. Abelard, Toma Akvinski, M. Luther), a takvo stajalište slijedi i katolička moralka.

Prigovor savjesti, osobito s obzirom na služenje vojnog roka, prakticirale su kršćanske mirotvorne sekte (menoniti, kvekeri i dr.).

U novije vrijeme u zapadnim demokratskim državama počinje se uvažavati prigovor savjesti s obzirom na služenje vojnog roka, ali se traži zamjenska civilna služba.

Crkveni dokumenti Drugoga vatikanskog koncila podržavaju prigovor savjesti kad je iz uvjerenja i iskren.

Škorpion

Na obali potoka sjedio je pustinjač i razmišljao.

Kad je otvorio oči, ugleda škorpiona koji bijaše pao u vodu i sad se očajnički borio da ispliva i spasi život.

Pun suosjećanja, pustinjač ispruži ruku, uhvati škorpiona i iznese ga na obalu. No ovaj se naglo okrene i ubode ga nanoseći mu strahovitu bol.

Pustinjač se ponovno vrati meditaciji.

Kad je otvorio oči, opet se škorpion svim snagama borio da ispliva iz vode. I ovaj ga je put izvadio, a škorpion je opet svome spasitelju uzvratio ubodom od kojega je pustinjač bolno uzviknuo.

Isto se ponovilo i treći put. Pustinjaču su oči suzile od uboda što ih bijaše zadobio.

Neki seljak je sve to promatrao pa mu dovikne:

- *Zašto se trudiš oko tog bijednog stvorenja koje ti za dobro uzvraća zlim?*
- *Zato što obojica slijedimo svoju prirodu, odgovori pustinjač. Škorpion je stvoren da ubada, a ja sam stvoren da budem milosrdan.*

Bruno Ferrero

<https://www.bitno.net>

Majka Božja od Kamenitih vrata

Kamenita vrata su jedan od najslikanijih i najprepoznatljivijih motiva hrvatskog glavnog grada. Do njih je najlakše doći Radićevom (nekadašnjom Dugom) ulicom koja vodi od Trga bana Jelačića.

Prvi puta spomenuta su 1429. godine premda mnogi zagrebački kroničari smatraju da su sagrađena još u XIII. stoljeću jer se u nekim izvješćima iz 1266. spominju dvojica gradska vrata. Veliki požar 31.5.1731. zahvatio je Gornji grad, pa tako i Kamenita vrata koja su izgorjela kao i većina kuća.

No, pregledavanjem zgarišta ljudi su iz pepela izvukli sliku Majke Božje čitavu i neoštećenu. Ljudi su to odmah prozvali čudom. Udovica iz građanske obitelji Moldar je dala je izgraditi barokni oltar na kojem će se postaviti slika. Slika Majke Božje je jedna od najstarijih slika koje posjeduje grad, veličina slike je 57x47cm.

Ugrađena je u oltar s kipovima sv. Petra i Pavla. Uz njih se, sa svake strane, nalaze dva bijela anđela koji odaju počast Gospi.

Majka Božja sjedi na kraljevskom prijestolju, desnom je rukom obgrlila maloga Isusa, dok joj je u lijevoj ruci kraljevsko žezlo. Isus u lijevoj ruci drži mali globus. Na dnu slike je mjesec, a sa svih strana okružuju je oblačići. Marija nosi haljinu grimizne boje, a na ramenima joj gledamo plašt ukrašen zlatnim zvijezdama.

Oltar sa slikom Majke Božje štiti barokna, izvanredno lijepa željezna ograda koju je izradio 1778. godine zagrebački majstor Ivan Korta. Od 31.5.1731.g ljudi se dolaze moliti pred oltarom Majke Božje te ju traže pomoć kako bi njih ili njihove najbliže čuvala od bolesti, nesreća i sl. Na 200. godišnjicu 13.5.1931. okrunjena je krunom od zlata i dragulja. 1929.g stručnjaci su sliku dali analizirati te su utvrdili da je slika zaista bila zahvaćena plamenom, a nije izgorila iako je bila od zapaljivog materijala - naslikana je na lako zapaljivom lanenom platnu. 31.5.1991. na 260. obljetnicu, blagopokojni uzoriti kardinal Franjo Kuharić je proglasio Majku Božju od Kamenitih vrata zaštitnicom grada.

Od 1999. se 31.5. vodi kao Dan grada Zagreba. Mnoga naša prošteništa, kapelice, crkve i katedrale dnevno obidu brojni

<https://www.glas-koncila.hr>

vjernici i slučajni prolaznici, ali malo je Božjih domova koje svaki dan toliko ljudi posjeti kao Kamenita vrata. Jer, kroz Kamenita vrata ide se na posao, u školu, u muzeje... I tako su jedna vrata postala naročiti "prolazni" Božji dom - jer već stoljećima Zagrepčani i mnogi koji posjećuju naš glavni grad kroz njih prolaze i zastaju pred Marijinim likom. Bar na tren. No, puno je i onih koji se klanjaju i mole, pale svijeće, odaju počast dragoj nam Majci, traže utjehu i zahvaljuju na pomoći. Naša Majka, pomoćnica u svim nevoljama, mnogima je pomogla.

Ona ispunjava naše molbe i želje, pomaže u nevolji, ona liječi naše duševne rane i ublažuje nesreće. Mnogima je pomogla i zato je okružena i brojnim raznobojnim pločicama na kojima su ispisane molbe i zahvale. Postavljane su u razdoblju od 1929. do 1975. godine. Danonoćno prolaze Kamenitim vratima djeca, mladi, stari, žene i muškarci, i u tišini mole i pozdravljaju Majku. Inače, u Kamenitim vratima stoji i kip Sv. Antuna koji se sprema kada časne završe sa radnim vremenom pa neki pomisle da je ukraden. 31.5.1991. na 260. obljetnicu, blagopokojni uzoriti kardinal

Franjo Kuharić je proglasio Majku Božju od Kamenitih vrata zaštitnicom grada.

Od 1999. se 31.5. vodi kao Dan grada Zagreba. Taj dan nakon svečane mise u zagrebačkoj prvostolnici kreće procesija sa čudotvornom slikom Majke Božje od Kamenitih vrata preko Jelačićeva trga, Radićevom ulicom do Kamenitih vrata gdje se slika vraća na svoje stoljetno mjesto. Inače, ne zaboravimo da je Dan zaštitnice grada Zagreba ujedno i blagdan Pohoda Blažene Djevice Marije Elizabeti. Elizabeta je bila Marijina rođakinja koja je bila u dubokoj starosti kada je ostala trudna sa suprugom Zaharijem. Rodit će sina Ivana koji će krstiti Isusa na rijeci Jordan i nosit će ime Ivan Krstitelj.

Ovo je blagdan koji se spominje još davne 1263. godine, a slavio se do II. Vatikanskog koncila 2. lipnja.

<https://www.medjugorje-info.com>

NAŠI POKOJNI

IVAN RAKAS,

PU sisačko - moslavačka, Šišinac, 28. svibnja 1992.

MIROSLAV STANIŠIĆ,

MUP, Gospić, 29. svibnja 1991.

DAMIR MARKOVINOVIĆ,

PU brodsko - posavska, Okučani, 29. svibnja 1995

MIROSLAV ROMIĆ,

PU virovitičko - podravska, 31. svibnja 1994.

POČIVALI U MIRU!